

עו"ר אורז שרתגרש

בני דון יחיא, עו"ד הצמרת לענייני גירושים, היה האחרון שציפו ממנו להתגרש בעצמו. האיש שהרקיד דורות של זוגות על מדרגות הרבנות משחזר מה גרם לו להצטרף לסטטיסטיקה אחרי 36 שנות נישואים. לא ראיון שתרצו להראות לזוג שעומד להתחתן. ואולי דווקא כן אילנה מסר ♦ צילום: יונתן בלום

"להרבה נשים בישראל רע בחיי הנישואים." דון יחיא

בקיץ האחרון היה עורך דין בני דון יחיא עסוק כמעט רק בדבר אחר: עיצוב דירתו החדשה בקומה ה-18 של מגדל דירות יוקרתי בגבעתי שמואל. הוא חרש אולמות תצוגה של אביזרי אמבטיה, מישש כיורים, התלבט בין שטיחים, ובעיקר הקריש שעות לסריקת חנויות ריצוף. "רציתי לריוחתי אבן טבעית, נושמת, למרות שהו המון תחזוק וגם מתלכלך ונסרק. לבסוף נבנעתי לגניבט פורצלן, המרצפת הכי קלה לתחזוק, שבעיניי אין בה זרם. היום אני מצטער. למרות שמתוך בלטת אבן יוצאת כל הזמן חוליות שוחלות החוצה, זה בעיניי היופי האמיתי".

הפרקליט הנודע לענייני גירושים בעשירון העליון נשען לאחור על כורסת העור שלו, נאנח ומרשה לעצמו הרחוק אנלוגי נוגה על מוסר הנישואים. "גם חיי נישואים קשה לתת זק במאה אחוה. כדי להשיג את הרוב האמיתי, החי והנושם, צריך כל הזמן לטפל. ולמרות שכולנו מייחלים לדבר האמיתי הזה, לבסוף זה כמעט תמיד מתקלקל".

דון יחיא, 61, צנום וחובש כיפה סרוגה, התגרש לפני כמה חודשים מרחל, אם חמשת ילדיו, עורכת דין ומגשרת, אחרי 36 שנות נישואים. דווקא הוא, חובב הפרסום, ניסה להצניע את האירוע וסירב להתראיין במשך חודשים. "התקנאתי בלקוחתי", הוא מפתיר בשקט, ואחרי כך מתקן: "שנינו התקנאנו בלקוחותינו". האיש שאמר שחלומו הגדול הוא להופיע נגד רעייתו רחל בבית המשפט ולהיבט, הרגיש לא פעם שלהתגרש ממנה לא יוכל לעולם – "כי רק עורך דין ממולח ויקר במיוחד יוכל לייצג אותי בהצלחה מולה".

אם תשאלו אותו, ומשהו הוא מבין בוה, לכל הקונספט של נישואים לא צפוי עתיד. "בדוראי. לא להתגרש בגלל הילדים זו תכונה יהודית נפלאה, שבזכותה אחוה הגירר שים בארץ עריין נמוך מזה שבארצות-הברית ובאירופה. אני עדיין לא חשוב שמוסר הנישואים פשט את הרגל. לפחד. ממה שאני מתרשם, הייטינג של זוגות ואהבה מוקיע שחקים. כולם רוצים לאהוב, כמו בסרטים.

אנשים מבוגרים מרכיבים אתי כלי מבוכה על הצורך להתאהב שוב, לחוש עוד פעם אתה את הטעם הרומנטי שהוא של הקליק המרליק. הם כפידוש מודים שהם גם רוצים להתחתן שוב".

ילדים זה אשמה

תהליך הגירושים הפריט של דון יחיא לקח כמה שנים עד שהבשיל והסתיים בהסכמה הדדית. "כשהו נגמר, זה נגמר", הוא אומר. "צר לי לאכזב את הסקרנים: לא היה בינינו משהו דרמטי כמו בגידה. תהליך ההתרחקות כירסם שנים לא מעטות, הייתה תשוקה מתעמעמת. הרבה זוגות חיים עד יומם האחרון. ררוש אומץ כדי להתגרש, ואני כפידוש חושב שחל ואני אנשים אמיצים.

"שנים רבות אהבתי את אשתי. את יופייה, את כישרונותיה. זה היה חודי, אני חושב. נפגשנו במסיבת יום הולדת של חברה, והיא מצאה חן בעיניי מיידית. הייתי רק בן 22. שאלתי אותה, 'אך תחזרי הביתה' ושמתחי לדעת שאין לה איך לחזור. הגעתי עם המכר נית של אמי והבאתי אותה לביתה. לפגישה השנייה שלנו הגעתי על קטנוע, והיא התביישה לעלות עליו כי זה לא צנוע. לבסוף עלתה, ומאו רכבנו על האופנוע המון".

היום הוא ואשתו כבר לא רוכבים יחד. היא נשארה ברירת המשפחה, הוא רכש רידה במגדל סמוך. "הצעת לי לבחור אופציה – להישאר ברירתנו או לעבור לדירה החדשה, הקטנה יותר. היא בחרה ברירת המשפחה".

וחן מרגשי אשם, גבו ממנו גירושיו גם פחת דון יחיא. "כשבני הבכור, אורי, התגרש מאם ילדיו היה לי מאוד קשה עם זה. מטבעי אני שמרן. להתגרש בגלל תחושה שהו כבר לא כל כך מרליק נראה לי פיגוע ותו לא. מה זה, ככה קופצים מתיבה לתיבה ומאחבה לאחבה? נברתי בסיבות והתעקשתי להבין את מלוא התמיכה".

גם אתה זכית לקבל ממנו תמיכה כשאתה ואמו התגרשת?

"לדינו קיבלו החלטה משותפת לשמור על נייטרליות. אף אחד מהם לא לקח צד. הם מתחלקים בין ביתי לביתה ובאים לעשות את השבת אתי או איתה, אך שמסתור".

הילדים הם אורי, 35, עורך-דין, נשוי בשנית ואב ל-3; רפי, 33, אם ל-5, מרריכה במדרשה לבנות; יוני, 29, תלמיד ישיבה, נשוי ואב לשניים; דניאל, 21, תלמיד ישיבה בירד שלי, ונועה, 13.5, שגרה עם אמה בסמוך לדירתו. כל ילדיו משתייכים לאגף היותר רתי של הציונות הרתית-לאומית, "הרבה יותר ממני ומאמא שלהם. חרד-לניקים של ממש".

דון יחיא מרצין כשהוא מדבר על הילדים. גירושיו מסמלים בעיניו כישלון אישי מעיק. עניין ימי ההולדת מציף לו. "כשהייתי בבית והתקרב תאריך יום הולדת, האשה או משהו מהילדים תמיד זכר לומר לי. עכשו אני חייב לבדוק כל הזמן ביומן, שלא אפספס ימי הולדת של ילדיי ונכריי".

הסטטוס החדש גבה ממנו עוד מחיר, תרתי משמע: "אני לא חזק בגנתי כספים. יש לי 'כשבני הבכור התגרש היה לי קשה. שבתני אני שומרן. להקשר בגלל תחושה חזקה שזה כבר לא כלייך מדליק נראה לי פיגוע. מה זה, ככה קופצים מאהבה לאהבה?"

בעיה קטנה עם זה. בעבר הייתי מטיל על כתפי אשתי לקחות שקשה היה לסיים איתם את התיק, והיא הייתה גומרת איתם בשבוע". הוא מרבה להזכיר גם את אמו, לילי, שגפ טרה לא מומן בגיל 95. "ועכשיו", הוא נוהג לומר, "אני גם גרוש וגם יתום. כשעובת את הבית גרתי אצלה כמה חודשים. היה לי טוב עבורם ימים לכיף. אני לוקח אותם למוזיאון, רוכב איתם על הקטנוע, אנתנו מושוטטים

יחסיהן היו יפים". הוא עדיין רוכב על קטנוע, ומחזיק לשעות העבודה מסתובב במכנסים קצרים. ילד טוב עם כיפה, סקרן, נלהב, שמעו ליהנות מכל העולמות, מטיל במורח הרחוק, מתיירד עם הבוחמה, אוהב לזרוק שמות. בצבא שירת בעיתון 'מחניים', באוניברסיטה ערך את עיתון הסטודנטים 'תוש בראש'. כתבת מרור הרכי" לות שלו הייתה לימוד לבנת.

הוא אדם אמיד, שעשה את הונו בעצמו. אביו, שבתאי דון יחיא ז"ל, היה עורך עיתון הצופה, איש רוח צנוע שעסק בהגות ובכתבי בה. כסף לא עניין אותו. "נתנו לנו לגדול כרצוננו, לעשות בבית הכל, וברוח הזו חונך תי גם את ילדיי. אם כי עד היום איני יודע מהי הנוסחה לגדל ילדים נכון. לא פעם אני מצטער שנהגתי בילדי ביד רכה כל-כך. זה לא תמיד מומלץ ולא תמיד עובר.

"בכלל, גידול ילדים זה מקצוע, כמו חיי נישואים. אנשים לא משקיעים בוה מספיק. כמה הורים כבר במקרים בבתי לחרות? כמה צעירים מתכוננים ללידת תינוק הול" כים לקורסים? ככל שהורים הם יותר קרייריסטים, הם מפצים את הילדים בתחום הכספי ולא עומדים על דעתם כמעט. אני, לצערי, שייך לסוג ההורים הגרושים הללו: רגשי אשם והצ'ק גריש".

חזן מרגשי אשם, גבו ממנו גירושיו גם מחיר כלכלי לא קל. "החסכונות שלי הודלד" לו מאוד. קניתי רידה חדשה בקומה ה-18, רציית שתהיה יפה ונוחה. אני רגיש מאוד לעיצוב. היה לי ישוב שאוכל לארח את ילדי ונכריי בסופי-שבוע. קניתי הרבה מיטות ומד רנים – יש לי 11 נכדים, כשכולנו בחדר אחד נו 20 איש. הכיף של הנכדים הוא שאני מפנה עבורם ימים לכיף. אני לוקח אותם למוזיאון, רוכב איתם על הקטנוע, אנתנו מושוטטים

הוא אדם אמיד, שעשה את הונו בעצמו. אביו, שבתאי דון יחיא ז"ל, היה עורך עיתון הצופה, איש רוח צנוע שעסק בהגות ובכתבי בה. כסף לא עניין אותו. "נתנו לנו לגדול כרצוננו, לעשות בבית הכל, וברוח הזו חונך תי גם את ילדיי. אם כי עד היום איני יודע מהי הנוסחה לגדל ילדים נכון. לא פעם אני מצטער שנהגתי בילדי ביד רכה כל-כך. זה לא תמיד מומלץ ולא תמיד עובר.

הוא אדם אמיד, שעשה את הונו בעצמו. אביו, שבתאי דון יחיא ז"ל, היה עורך עיתון הצופה, איש רוח צנוע שעסק בהגות ובכתבי בה. כסף לא עניין אותו. "נתנו לנו לגדול כרצוננו, לעשות בבית הכל, וברוח הזו חונך תי גם את ילדיי. אם כי עד היום איני יודע מהי הנוסחה לגדל ילדים נכון. לא פעם אני מצטער שנהגתי בילדי ביד רכה כל-כך. זה לא תמיד מומלץ ולא תמיד עובר.

נתקלת בחיך בקשר נישואים יפה ללא מחלוקות?

"אין לי להצביע לרפואה על שום זוג אוהב, שהתמיד באהבה לאורך זמן. אבל אלה גם לא מגיעים למשרדי כדי לבצע התנתקות. מי שלא הצליח בנישואיו, אין סיבה שיצליח בגירושיו. ובכל זאת יש גירושים סבירים".

אתה ואשתך לשעבר פניתם ליעוץ זוגי לפני שהחלטתם להיפרד?

"אני מרבה לשלוח בני זוג להיוועץ ביועץ נישואי, בעיקר אם יש להם ילדים קטנים. אני מאמין בוה. מפנה אותם לפסיכולוגים הטובים ביותר כדי שישמיעו את טיעוניהם. לא מעטים חזרו וסיפרו לי שהמפגש עם הפסיכר לוג הציל את חייהם. וכן, גם אני ואשתי ביק רנו אצל יועץ נישואים פעם אחת".

יכול להיות שהעיסוק הממושך בגירושים פגע גם בתא המשפחתי שלך בסופו של דבר?

"חיי משמעותי לא. ראי, כולם רוצים להת' גרש בשלב מסוים. יש תאריך תפוגה שמרחה מעל המוסר המופלא הזה. מה שכן, העיסוק בנישואים שקרסו חידר את רגישותי לתוצאות הנבועות מגירושים לילדים וגם לבני-הזוג. אני משוכנע היום יותר מתמיד, שאנשים צריכים להשקיע מאמצים כנים וגדולים לשפר את יחסי הוגיות שלהם לפני שמחליי טים לפרק. לעצור. להיות קשובים. להגיע לתובנות ושקולות. להבין שארובות כאן איריאליציות ואשליות. אם אנשים היו מתחד זקים את הנישואים שלהם עשירית ממה שהם משקיעים בתחזוק הרכב שלהם, היינו מוטרדי חלק מוזגיות. זה בנגים. כולם רוצים להתחתן שוב. שוב תרים אחרי בן/בת-זוג חדש בצפייה שרפעם זה יעבור".

דווקא אתה, שראית כבר הכל, מדבר ברגש עמוק על נישואים. יש לך כללי זהב להצלחה בתחום?

"הדבר היחיד שאוכל לומר הוא שחשובה ההמלה, אמפתיה. הרגש הנאצל הזה הוא לא בדיוק מצדך הורש במחוזותינו. משהו בחס' פוס של החיים עוצר בעדנו מלהפיק יותר לא להטעות את עצמם ולהיתפס למגוון של תירוצים: 'אילו רק היא הייתה כך וכך, הייתי נושא אותה על כפיים', 'אילו רק הוא היה זוכר את זה וזה, הייתי מעתירה עליו פיגו קים'. כולנו לוקים בתרצת נפוצה. לכל אחד מאיתנו יש סל של איריאליציות ואשליות.

"החסכונות שלי הידלדלו מאוד מאז הגירושים. קניתי דירה חדשה בקומה ה-18, הרבה מיטות ומזרנים. היה לי חשוב שאוכל לארח יפה את ילדי ונכדיי"

אנשים מנהלים את חייהם בתוך רכבות מהירות, כמו שאומר הנסיך הקטן. מה עושים? לדעתי, מאיטים. מתאמצים מאוד לאהוב זה את זו אחרי החתונה, כאילו לא הייתה חתר נה".

עכשיו אתה מחפש לך בלד? "ממש לא. אני נהנה מהחופש, מהשקט, מהלבד. אני עובר קשה כל היום, משוחח עם המון אנשים, כותב קטעים חדשים למופע הסטנד-אפ שלי 'טובים השניים', מנסה, מחפש פואנטות. בערב נעים לי השקט. יש לי זמן איכות עם עצמי." *